सामर्थ्यं किं ततः शोके शोचमानौ प्रपश्यथः । धृतिं गृह्णीतं मा शत्रून् शोचन्तौ नन्दयिष्यथः ।
कर्त्तव्यं हि कृतं राजन् पाण्डवैस्तव मोचणं । नित्यमेव प्रियं कार्य्यं राज्ञो विषयवासिभिः ।
पाल्यमानास्त्वया ते हि निवसन्ति गतज्वराः । नार्हस्येवङ्गते मन्युं कर्त्तुं प्राकृतवद्यथा ।
विषन्नास्तव सोदर्य्यास्त्वयि प्रायं समाश्रिते । उत्तिष्ठ व्रज भद्रन्ते समाश्वासय सोदरान् । ५५१०

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि घोषयात्रापर्व्वणि कर्णदुर्य्योधनसंवादे अष्टचत्वारिंशदधिकद्विशततोऽध्यायः ॥ २४८ ॥

॥ कर्ण उवाच ॥ राजन्नद्यावगच्छामि तवेह लघुसत्त्वतां । किमत्र चित्रं यद्वीर मोचितः पाण्डवैरसि ।
सद्यो वशं समापन्नः शत्रूणां शत्रुकर्षण । सेनाजीवैश्च कौरव्य तथा विषयवासिभिः ।
अज्ञातैर्यदि वा ज्ञातैः कर्त्तव्यं नृपतेः प्रियं । प्रायःप्रधानाः पुरुषाः क्षोभयन्त्यरिवाहिनीं ।
निगृह्णन्ते च युद्धेषु मोचन्ते चैव सैनिकैः । सेनाजीवाश्च ये राज्ञां विषये सन्ति मानवाः ।
तैः सङ्गम्य नृपार्थाय यतितव्यं यथातथं । यद्येवं पाण्डवैराजन् भवद्विषयवासिभिः । ५५२५
यदृच्छया मोचितोऽसि तत्र का परिदेवना । न चैतत् साधु यद्राजन् पाण्डवास्त्वां नृपोत्तम ।
स्वसेनया सम्प्रयान्तं नानुयान्ति स्म पृष्ठतः । शूराश्च बलवन्तश्च संयुगेष्वपलायिनः ।
भवतस्ते सहाया वै प्रेष्यतां पूर्व्वमागताः । पाण्डवेयानि रत्नानि त्वमद्याप्युपभुञ्जसे ।
सत्त्वस्थान् पाण्डवान् पश्य न ते प्रायमुपाविशन् । उत्तिष्ठ राजन् भद्रन्ते न चिरं कर्त्तुमर्हसि ।
अवश्यमेव नृपते राज्ञो विषयवासिभिः । प्रियाण्याचरितव्यानि तत्र का परिदेवना । ५५२०
मद्वाक्यमेतद्राजेन्द्र यद्येवं न करिष्यसि । स्थास्याम्यहं भवत्पादौ शुश्रूषन्नरिमर्द्दन ।
नोत्सहे जीवितुमहं त्वद्विहीनो नरर्षभ । प्रायोपविष्टस्तु नृप राज्ञां हास्यो भविष्यसि ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तस्तु कर्णेन राजा दुर्य्योधनस्तदा । नैवोत्थातुं मनश्चक्रे स्वर्गाय कृतनिश्चयः ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि घोषयात्रापर्व्वणि कर्णदुर्य्योधनसंवादे एकोनपञ्चाशदधिकद्विशततोऽध्यायः ॥ २४९ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रायोपविष्टं राजानं दुर्य्योधनममर्षणं । उवाच सान्त्वयन्राजञ्छकुनिः सौबलस्तदा ।
॥ शकुनिरुवाच ॥ सम्यगुक्तं हि कर्णेन तच्छ्रुतं कौरव त्वया । मया हृतां श्रियं स्फीतां तां मोहादपहाय किं । ५५२५
त्वमबुद्ध्याऽद्य नृपते प्राणानुत्स्रष्टुमर्हसि । अथ वाऽप्यवगच्छामि न वृद्धाः सेवितास्त्वया ।
यः समुत्पतितं हर्षं दैन्यं वा न नियच्छति । स नश्यति श्रियं प्राप्य पात्रमाममिवाम्भसि ।
अतिभीरुमतिक्लीवं दीर्घसूत्रं प्रमादिनं । व्यसनाद्विषयाक्रान्तं न भजन्ति नृपं प्रजाः ।
सत्कृतस्य हि ते शोको विपरीते कथं भवेत् । मा कृतं शोभनं पार्थैः शोकमालम्ब्य नाशय ।
यत्र हर्षस्त्वया कार्य्यः सत्कर्त्तव्याश्च पाण्डवाः । तत्र शोचसि राजेन्द्र विपरीतमिदं तव । ५५३०
प्रसीद मा त्यजात्मानं तुष्टश्च सुकृतं स्मर । प्रयच्छ राज्यं पार्थानां यशो धर्म्ममवाप्नुहि ।
क्रियामेतां समाज्ञाय कृतज्ञस्त्वं भविष्यसि । सौभ्रात्रं पाण्डवैः कृत्वा समवस्थाप्य चैव तान् ।
पित्र्यं राज्यं प्रयच्छैषां ततः सुखमवाप्स्यसि ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ शकुनेस्तु वचः श्रुत्वा दुःशासनमवेक्ष्य च ।
पादयोः पतितं वीरं विकृतं भ्रातृसौहृदात् । बाहुभ्यां साधुजाताभ्यां दुःशासनमरिन्दमं ।